

Bloemkleur roze

Inleiding

Schrijvend over de kleur roze in de bloemenwereld, kom je, behalve veel mooie bloemen ook een groot probleem tegen. Wat is namelijk nu precies roze en wat niet? Roze is een kleur die tussen wit en rood in ligt. Dit is dus een glijdende schaal. Wanneer is heel licht roze wit? En op welk punt wordt donkerroze als rood ervaren? Mix je er een beetje geel doorheen dan kom je in de zalmroze tinten, maar met meer geel en veel rood zit je al gauw in het oranje gebied. Mix je er een beetje blauw doorheen dan kom je bij de lila en paarse tinten. Maar wat is het verschil tussen lichtpurper en roze? De referenties zijn ook niet eenduidig, dus ik heb me maar gehouden aan de tint die het meeste genoemd werd.

De onderstaande verzameling roze weelde is in eerste instantie gebaseerd op in Nederland van nature voorkomende planten. Hiervan zijn soms cultivars met betere tuineigenschappen of een meer uitgesproken roze kleur in de handel te krijgen. Verder zijn ook andere leden van hetzelfde plantengeslacht opgenomen, als ze in de handel te krijgen zijn. Het resultaat is per type groeiplek een opsomming van roze planten, gesorteerd op de Latijnse geslachtsnaam. De indeling is als volgt:

Naam - eventueel Nederlandse naam - kleur - maximale hoogte - bloeitijd. Eventuele bijzonderheden, bijvoorbeeld sterk gelijkende soorten die ook verkrijgbaar zijn.

Niet genoemd, want de ruimte is nu eenmaal beperkt, zijn de roze eenjarigen. Ook was er geen plek voor de vele roze struiken en bomen, bijvoorbeeld alle roze prunus soorten.

Een roze plek in de zon

Voor de wat drogere groeiplaatsen:

Achillea millefolium - duizendblad - wit of roze - 50cm – jun.-nov. Roze cultivars te koop. De natuurvorm woekert nogal.

Allium carinatum - berglook - roze tot purper - 90cm – jul.-sep.

Lychnis flos-jovis - jupiterbloem - donkerroze - 50cm - mei-jun.

Teucrium chamaedrys - echte gamander - purperroze - 30cm – jul.-sep. Ook in de handel: *T. chamaedrys* 'Namum' - roze – jul.-sep. *T. lucidrys* - purperroze - 45cm – jul.-sep.

Gemiddeld vochtig of geen voorkeur

Allium schoenoprasum - bieslook - roze-rozeviolet - 50cm - mei-juli. Groeit bijna overal.

Chamerion angustifolium - wilgenroosje - lichtpurper - 150cm – jul.-sep. Ook halfschaduw. Cultivar 'Stahl Rose' - zacht roze.

Cirsium japonicum 'Rose Beauty' - vederdistel - roze - 70cm – jul.-aug. Wat meer geschikt voor de tuin dan de inheemse distels.

Dianthus - anjer - vele kleuren - tot ca. 60cm - mei-jul. In vele soorten en cultivars, vaak in roze kleuren te krijgen.

Erica carnea cultivars - dopheide - diverse roze tinten - 15cm – dec.-mrt.

Geranium - ooievaarsbek - diverse roze tinten - 15-40cm – jun.-jul./sep. Veel soorten en cultivars in de handel.

Gypsophila - gipskruid. Veel soorten en cultivars. Bijvoorbeeld: *G.* 'Rosenschleier' - bleekroze - 45cm – jun.-aug.

G. paniculata 'Fleming' - roze - 1m –jul.-aug.'

Hesperis matronalis - damastbloem - purperroze - 80cm - mei-aug.

Lupinus 'The Chatelaine', een van de weinige roze lupinen, roze met wit, tot 100cm – jun.-aug.

Nepeta cataria - wild kattenkruid - witachtig, rood gestippeld - 100cm – jun.-sep. In de handel ook *N.*

faassenii 'Dawn to Dusk' - zachtroze met purper - 80cm - mei-sep. Katten zijn er dol op!

Origanum vulgare - wilde marjolein - roze - 60cm – jul.-sep. In de handel ook andere soorten en cultivars, veel met roze tinten.

Papaver orientale - oosterse klaproos - diverse roze cultivars - 80cm - mei-jun. - tweejarig.
Saponaria officinalis - zeepkruid - lichtroze - 70cm - jul.-sep.

Sedum telephium - hemelsleutel - 60cm - paarsrood of roze - jul.-sep. Ook lichter gekleurde cultivars en andere sedumsoorten die als hemelsleutel verkocht worden. Kan ook in halfschaduw.

Stachys - andoorn. Inheemse soorten nogal woekerend. In de handel ook *S. monnieri* - roze - 50cm - jun.-jul.

Stachys byzantina - ezelsoor - rozegrijs - 50cm - jun.-jul. Grijs blad, kan ook wat droger.

Thymus praecox - kruiptijm - purperroze - 10cm - jun.-jul. kalkminnend. Ook lichter gekleurde cultivars zoals 'Pink Chintz'.

T. serpyllum - wilde tijm - lilaroze - 35cm - jun.-jul.

Veronica spicata 'Pink Damast' - aarereprijs - roze - 70cm - jul.-aug. De wilde vorm is blauw.

Voor de wat vochtige plekken

Centaurea montana 'Carnea' - bergcentaurie - roze - 50cm - jun.-jul. De wilde vorm is paars met blauw

Lychnis flos-cuculi - echte koekoeksbloem - roze - 90cm - mei-jul., bloeit soms in de herfst.

Malva alcea - vijfdelig kaasjeskruid - roze - jun.-sep. - 100cm. Ook *M. moschata* - muskuskaasjeskruid - lichtroze of wit - 70cm - jul.-sep. *M. sylvestris* - groot kaasjeskruid - rozerood met strepen - 120cm - jun.-herfst.

Scabiosa columbaria - duifkruid - lilaroze - 90cm - jul.-sep. *S. columbaria* 'Pink Mist' - zachtroze - 40cm jun.-sep.

Trifolium pratense - rode klaver - roodpaars tot roze - 50cm - mei-herfst vochtig - kortlevend.

Een roze muur

Antennaria dioica - rozenkransje. De wilde vorm is beschermd, maar er zijn diverse cultivars: *A. dioica* 'Rotes Wunder' - rozerood - 20cm - mei-jun. *A. dioica* 'Rubra' ('Rosea') - roze - 15cm - mei-jun. Grijs blad.

Armeria maritima - Engels gras - roze - 50cm - mei-herfst. Diverse cultivars:

A. maritima 'Rosea' - roze - mei-aug.

A. maritima 'Splendens' - rozerood - mei-jul.

Dianthus armeria - ruige anjer - roze - 45cm - jul.-aug. Ook andere soorten en cultivars voor de muur.

Erodium - reigersbek 10-30cm - jun./jul.-sep. In vele soorten en cultivars, bijvoorbeeld: *E. absinthoides*

armenum - lichtroze - jun.-aug. *E. 'County Park'* - roze - jun.-sep. *E. kolbianum* 'Natasha' - zacht roze+vlek - jun.-jul.

Gypsophila repens - gipskruid - meest wit - 35cm - jun.-aug. Roze cultivars 'Rosea' - roze, en 'Rosa Schönheit' - donkerroze.

Oxalis adenophylla - klaverzuring - roze - 10cm - apr.-mei. Ook geschikt: *O. inops* - roze - 10cm - jun.-aug.

Persicaria vaciniifolia - roze - 20cm - jul.-sep. Kan in de schaduw. Ook andere persicaria soorten.

Saponaria ocymoides - roze - 20cm - mei-jun.

Scabiosa columbaria - duifkruid - lilaroze - 90cm - jul.-sep. Vrij vochtig. Ook:

S. columbaria 'Pink Mist' - zachtroze - 40cm jun.-sep.

Sedum album - wit vetkruid - Wit of rozeachtig - 20cm - jun.-jul. Cultivar 'murale' is bleekroze.

Teucrium chamaedrys - echte gamander - purperroze - 30cm - jul.-sep. Ook in de handel: *T. chamaedrys* 'Namum' - roze - jul.-sep.

Thymus praecox - kruiptijm - purperroze - 10cm - jun.-jul. kalkminnend. Ook lichter gekleurde cultivars zoals 'Pink Chintz'.

Een roze vijver en moeras

Op de oever

Althaea officinalis - heemst - bleekroze - 150cm - jul.-sep.

Anagallis tenella - teer guichelheil - rozerood - 20cm - jun.-aug.

Andromeda polifolia - lavendelhei - roze - 50cm - apr.-jun., bloeit soms weer in de herfst. Ook in veenplassen.

Angelica sylvestris - gewone engelwortel - wit of roze - 180cm - jul.-herfst. Tweejarig.

Eupatorium cannabinum - koninginne- of leverkruid - roze - 120cm - jul.-sep. Ook cultivars.

Lythrum salicaria - grote kattenstaart - rozerood - 120cm - jun.-sep. Ook in lichter gekleurde cultivars ('Blush')

Persicaria bistorta - adderwortel - lilaroze - 60cm - jun.-jul., bloeit soms weer in de nazomer. Vormt wortelstokuitlopers. Ook cultivars.

Petasites hybridus - groot hoefblad - licht paarsroze - 45cm (blad 150cm) – mrt.-apr.
Stachys palustris - moerasandoorn - roze - 80cm – jul.-aug. Kan woekeren.
Valeriana dioica - kleine valeriaan - wit of roze - 30cm – apr.-mei . Ook *V. officinalis* - echte valeriaan - lichtroze - 120cm - jun.-jul.

(Ook) in het water

Butomus umbellatus- zwanenbloem lichtroze - 130cm – jun.-sep. Beschermd.
Mentha aquatica - watermunt - lilaroze - 90cm – jul.-herfst. Vrij kortlevend maar vormt veel uitlopers.
Persicaria amphibia - veenwortel - roze of rood - landvorm 50cm, watervorm tot 150cm – jun.-okt. Vormt wortelstokuitlopers.
Veronica catenata - rode waterereprijs - lichtroze - 60cm - mei-herfst. Een- of tweejarig.
Menyanthes trifoliata - waterdrieblad - Roodachtig wit - mei-jun. - 30cm. In ondiep water.

Roze in de schaduw

In de schaduw tref je veel vroege bloeiërs aan, planten die erop ingericht zijn om te bloeien voordat de bomen in het blad staan. Insecten begeven zich nu eenmaal liever in de zon op bestuivingstocht dan in de schaduw. De latere bloeiërs kunnen meer schaduw verdragen.

Anemone nemorosa - bosanemoon - rozeachtig wit – 25cm – mrt.-mei.
Anemone tomentosa 'Robustissima' - herfstanemoon - lichtroze - 120cm – aug.-sep.
Corydalis solida - vingerhelmbloem- 25cm - purperroze – mrt.-apr.
Corydalis cava (= *C. bulbosa*) - holwortel - lilaroze - 30cm – mrt.-mei
Impatiens glandulifera - reuzenbalsemien - wit tot purper - 2m – jul.-okt. Eenjarig. Let op, zaait heel sterk uit.
Lamium maculatum - gevlekte dovenetel - cultivars in vele kleuren wit tot purper - 50cm – apr.-okt.
Oxalis acetosella, witte klaverzuring. Wit of roodachtig wit, rood geaderd - 10cm – apr.-mei.
Primula - sleutelbloem. Er zijn roze primula's verkrijgbaar, bijvoorbeeld:
P. beesiana - lilaroze - 50cm - mei-jun.
P. pulverulenta - purperroze- 60cm - mei-jun.

Halfschaduw

We spreken van halfschaduw wanneer op een plek enige uren per dag de zon komt. De meeste planten zullen hier willen groeien, maar de uitgesproken schaduw- én zonliefhebbers zullen het minder goed doen.

Aquilegia vulgaris - akelei - blauw, maar ook in roze variëteit - 70cm - mei-jun.
Chamerion angustifolium - wilgenroosje - lichtpurper - 150cm – jul.-sep.
Circaea alpina - alpenheksenkruid - witroze - 30cm – jun.-jul.
Claytonia sibirica - roze winterpostelein - roze - 40cm - mei-aug., eenjarig, zaait goed uit.
Colchicum autumnale - herfsttijloos - lilaroze - 25cm – aug.-sep. Blad in voorzomer. Ook cultivars. Let op: zeer giftig.
Sedum telephium - hemelsleutel - 60cm - paarsrood of roze – jul.-sep. Kan ook in halfschaduw.
Silene dioica - dagkoekoeksbloem - roze - 70cm – apr.-herfst.

Referenties

Heukels Interactieve Flora van Nederland, CD-Rom.
 Nieuwe bloemengids, Tirion.
 ISBN 90-5210-128-0.
 Easy Tuin Encyclopedie, Davilex, CD- Rom.
 Fa C. Esveld.: www.esveld.nl.

Tekst: Petra Maas